

Vold, trusler, arbejdsglæde og traumatiske oplevelser - er der en sammenhæng?

En undersøgelse udført på Psykiatrisk Center Sct. Hans

Baggrund – omfanget af arbejdsrelateret vold

- En trivselsundersøgelse i Region Hovedstadens psykiatri fra 2014 viste at:
- 26% af sygeplejersker og 42% af SOSU-personale har været udsat for fysisk vold på arbejdspladsen inden for de sidste 12 måneder.
- 49% af sygeplejersker og 71% af SOSU-personale har været udsat for trusler om vold inden for de sidste 12 måneder.

Baggrund – betydningen af arbejdsrelateret vold

- Vold og trusler om vold kan have mange negative konsekvenser:
- Fysisk tilskadekomst
- Psykisk tilskadekomst f.eks. angst, frygt, misbrug, ægteskabelige problemer og sygefravær.

Formål

- Kortlægge om der er en sammenhæng mellem arbejdsglæde (målt ved hjælp af professional quality of life) og dét at blive udsat for vold og/eller trusler om vold på arbejdet.
- Ydermere at kortlægge i hvilken grad personalet tidligere i livet har oplevet traumatiske begivenheder, og om der er en sammenhæng mellem netop dette og dét at blive udsat for vold og/eller trusler om vold på arbejdet.

Metode

- Psykiatrisk Center Sct. Hans, Region Hovedstadens Psykiatri, Roskilde.
- 182 senge fordelt på to afdelinger
 - 104 senge på afdeling R (retspsykiatri)
 - 78 senge på afdeling M (dobbeltdiagnoser)

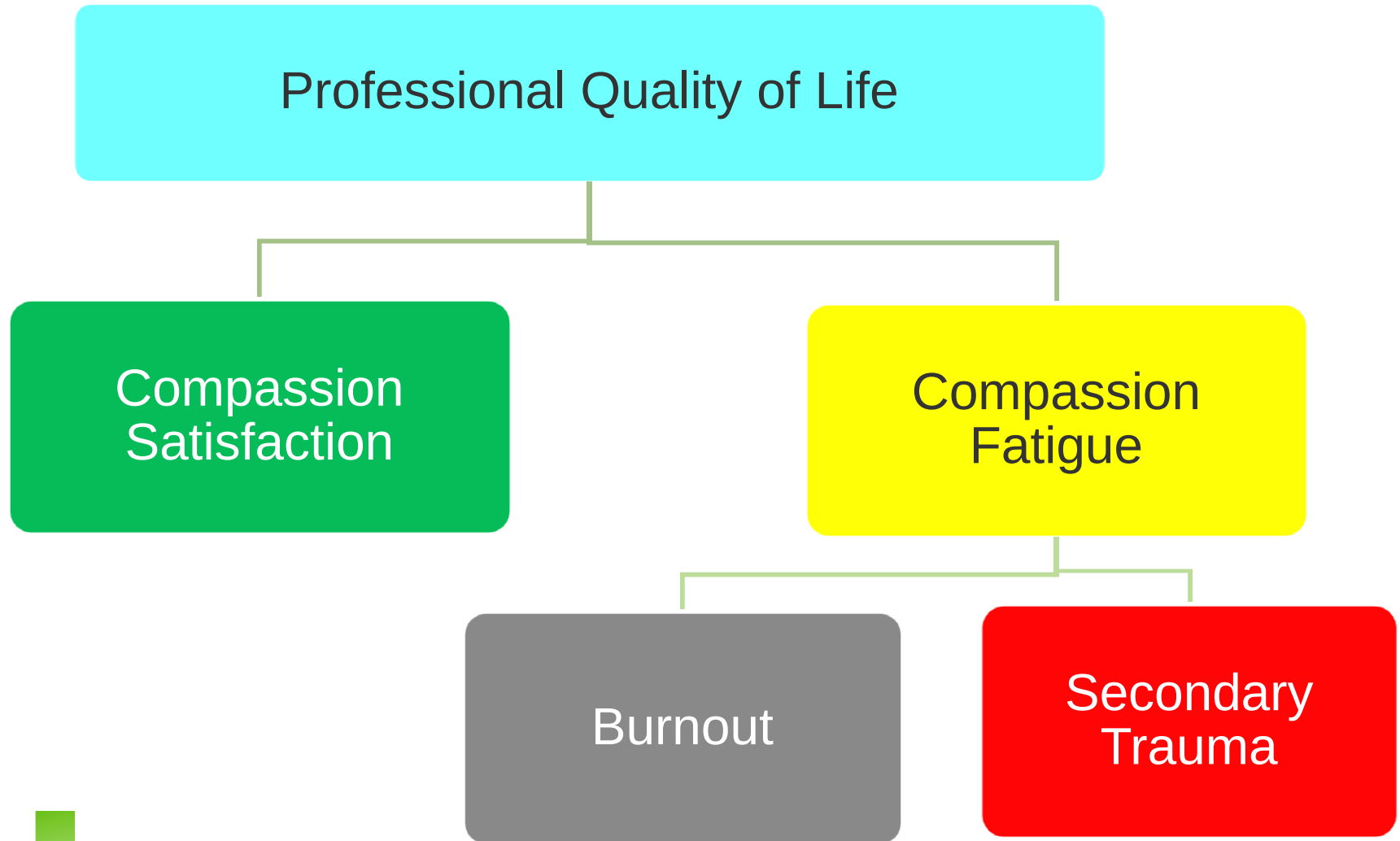
Metode

- Alt personale med direkte patientkontakt, fik tilsendt et link til et anonymt spørgeskema (enalyzer).
- 62 spørgsmål
 - Demografiske spørgsmål
 - Oplysninger om oplevet vold og trusler om vold
 - The professional Quality of Life: Compassion Satisfaction and Fatigue v. 5 tool (Stamm, 2010).
 - Brief Trauma Questionnaire (kort traume spørgeskema) (National Center for PTSD. 1999).

Professional Quality of Life (ProQOL)

- Compassion Satisfaction
 - De positive aspekter ved arbejdet som sundhedsprofessionel
 - “The good stuff”

- Compassion Fatigue
 - De negative aspekter ved arbejdet som sundhedsprofessionel
 - “The bad stuff”

Brief Trauma Questionnaire (kort traume spørgeskema) - BTQ

- 10 spørgsmål der handler om begivenheder i livet, der er ekstraordinært stressende eller foruroligende for næsten alle mennesker.
- F.eks.: Har du nogensinde været involveret i en voldsom bilulykke, en voldsom ulykke på arbejde eller et andet sted? Nej/Ja – hvis ja – svares på yderligere to spørgsmål.
 - Troede du, at dit liv var i fare, eller at du kunne være blevet alvorligt skadet? Nej/Ja
 - Blev du alvorligt skadet? Nej/Ja

BTQ - Brief Trauma Questionnaire (kort traume spørgeskema)

Navn og cpr. nr.: _____

Spørgsmålene handler om begivenheder i livet, der er ekstraordinært stressende eller foruroligende for næsten alle mennesker. Sæt en cirkel om "Ja" eller "Nej" afhængigt af om du har oplevet begivenheden eller ej.

Hvis du svarer "Ja" til en begivenhed, så besvar venligst spørgsmålene placeret til højre på siden for at svare på om: (1) Troede du, at dit liv var i fare, eller at du kunne være blevet alvorligt skadet? og (2) Blev du alvorligt skadet?

Hvis du svarer "Nej" til en begivenhed, så gå videre til næste begivenhed.

Har du nogensinde været udsat for disse begivenheder?		Besvar disse spørgsmål for hver begivenhed du har været udsat for	
		Troede du, at dit liv var i fare, eller at du kunne være blevet alvorligt skadet?	Blev du alvorligt skadet?
1. Har du nogensinde gjort tjeneste i en krigszone, eller har du nogensinde gjort tjeneste i områder, hvor du blev udsat for krigsrelaterede tilskadekomne (f.eks. som læge eller som registrant af krigsgrave)?	Nej Ja	Nej Ja	Nej Ja
2. Har du nogensinde været involveret i en voldsom bilulykke, en voldsom ulykke på arbejde eller et andet sted?	Nej Ja	Nej Ja	Nej Ja
3. Har du nogensinde oplevet en voldsom naturkatastrofe eller teknologisk katastrofe, f.eks. ildebrand, tornado, orkan, oversvømmelse, jordskælv eller kemisk udslip?	Nej Ja	Nej Ja	Nej Ja
4. Har du nogensinde haft en livstruende sygdom f.eks. cancer, blodprop/hjertestop, leukæmi, AIDS, multiple sklerose, etc.?	Nej Ja	Nej Ja	
5. Er du, før du fyldte 18 år, nogensinde blevet fysisk afstraffet eller slået af en forælder, lærer eller anden omsorgsperson, så du blev meget bange, troede at du ville blive skadet, fik skrammer, sår, røde striber, buler eller andre skader?	Nej Ja	Nej Ja	Nej Ja
6. Dette spørgsmål indeholder ikke afstraffelse eller slag, du rapporterede i spørgsmål 5. Er du nogensinde blevet angrebet, slået eller overfaldet af nogle, herunder venner, familiemedlemmer eller fremmede?	Nej Ja	Nej Ja	Nej Ja
7. Er du nogensinde blevet tvunget eller presset til at have en eller anden form for uønsket seksuel kontakt? Bemærk: Med seksuel kontakt menes hvilken som helst kontakt mellem en anden person og dine kønsdele eller mellem dig og en anden persons kønsdele.	Nej Ja	Nej Ja	Nej Ja
8. Har du nogensinde været i andre situationer, hvor du blev alvorligt skadet, eller har du nogensinde været i en situation, hvor du frygtede, at du kunne blive alvorligt skadet eller dræbt?	Nej Ja		Nej Ja
9. Har du oplevet tæt familie eller vens død efter en voldsom hændelse f.eks. alvorlig bilulykke, overfald eller angreb?	Nej Ja		
10. Har du nogensinde været vidne til en situation, hvor en person blev alvorligt skadet eller dræbt, eller en situation hvor du frygtede, at en person blev alvorligt skadet eller dræbt? Bemærk: Svar ikke "Ja" til en oplevelse du allerede har rapporteret i spørgsmål 1-9	Nej Ja		
Samlet antal begivenheder:		(En begivenhed (spørgsmål) tælles med hvis der er en cirkel om en af de gult afmærkede svar, hver begivenhed tælles kun en gang).	

Spørgeskemaet er oversat af: ph.d. Jacob Hvidhjelm og ph.d. Jesper Bak, Enheden for Klinisk Psykiatrisk Sundheds- og Sygeplejeforskning, Psykiatrisk Center Sct. Hans. Kilde: Schnurr, P., Vielhauer, M., Weathers, F., and Findler, M. The brief trauma questionnaire. White River Junction, VT: National Center for PTSD. 1999.

Resultater - demografi

- 290 ansatte besvarede spørgeskemaet (besvarelsesprocent 65%)
- Kvinder (208, 72%), mænd (82, 28%)
- Alder
 - 20 – 30 år (37, 13%)
 - 31 – 40 år (40, 14%)
 - 41 – 50 år (87, 30%)
 - 51 – 60 år (84, 29%)
 - 61 – 70 år (42, 15%)

Resultater - demografi

- Uddannelse

- Sygeplejersker (90, 31%)
- Social- og sundhedsassistenter/plejer (126, 43%)
- Læger og psykologer (34, 12%)
- Anden uddannelse (f.eks. fys. og ergo) (40, 13%)

Resultater – vold og trusler om vold

	Vold (n, %)	Trusler om vold (n, %)
Ja, dagligt	0, 0%	1, 0,3%
Ja, ugentligt	0, 0%	19, 7%
Ja, månedligt	2, 1%	38, 13%
Ja, sjældnere	62, 21%	127, 44%
Nej, aldrig	226, 78%	105, 36%

Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for fysisk vold på din arbejdsplads?

Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for trusler om vold på din arbejdsplads?

Resultater – vold og trusler om vold

	Vold	Trusler
Køn	Ingen signifikante forskelle	Mænd signifikant oftere udsat for trusler om vold ($p=0,018$)
Alder	Ingen signifikante forskelle	Ingen signifikante forskelle
Uddannelse	SSA+plejer gruppen signifikant oftere udsat for vold i forhold til gruppen af læge/psyk ($p=0,003$) og anden uddannelse ($p=0,007$)	Sygeplejersker ($p=0,005$) og SSA+plejer ($p=0,024$) signifikant oftere udsat for trusler om vold i forhold til gruppen af læge/psyk.

Resultater – ProQOL

	Niveau	n (%)
Compassion satisfaction	Lav (≤ 44)	90, 31%
	Medium (45-56)	128, 44%
	Høj (≥ 57)	72, 25%
Burnout	Lav (≤ 43)	70, 24%
	Medium (44-55)	134, 46%
	Høj (≥ 56)	86, 30%
Secondary Traumatic Stress	Lav (≤ 42)	79, 27%
	Medium (43-55)	135, 47%
	Høj (≥ 56)	76, 26%

Resultater - ProQOL og uddannelse

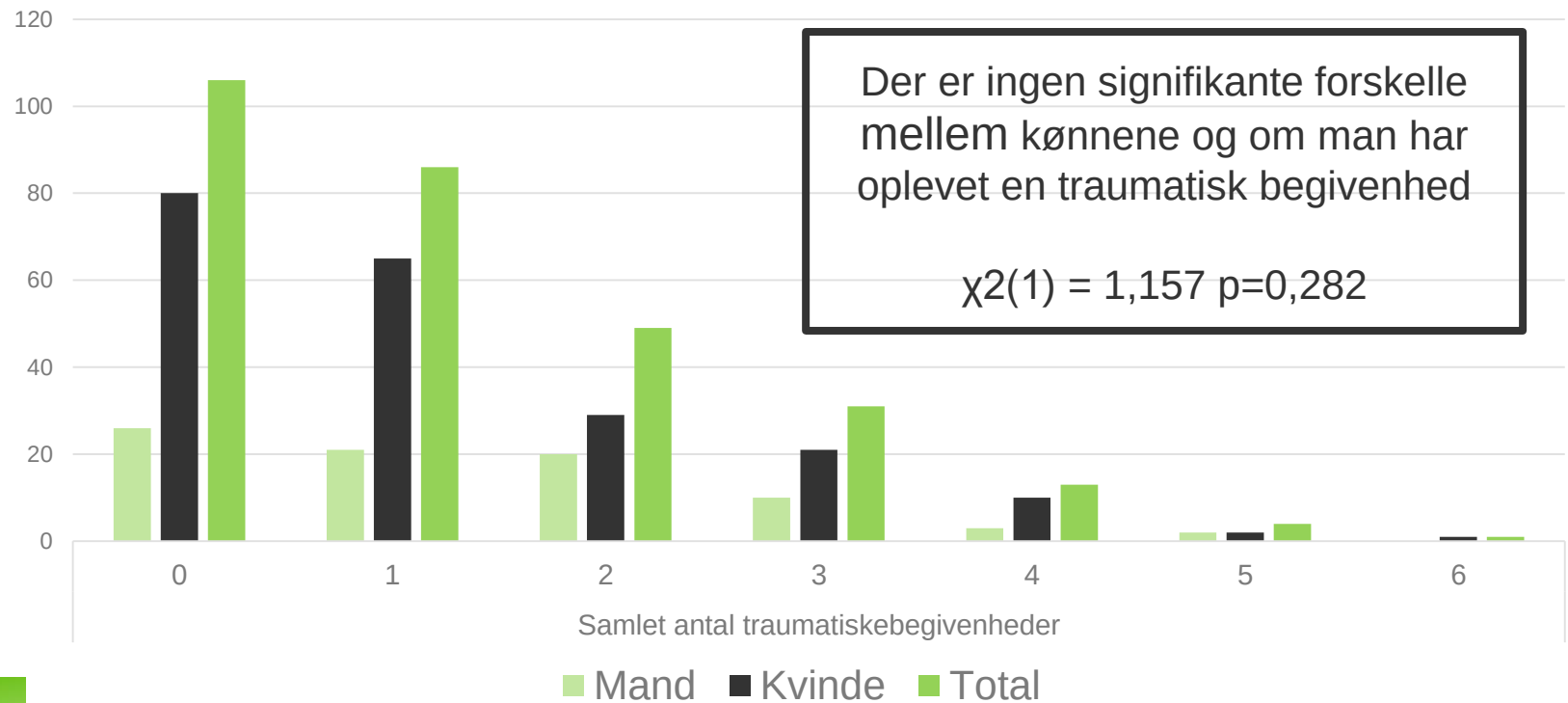
Uddannelse	n	Compassion satisfaction Mean (SD)	Burnout Mean (SD)	Secondary Traumatic Stress Mean (SD)
Sygeplejerske	90	39,63 (5,69)	19,37 (4,37)	17,22 (3,66)
SSA+Plejer	126	39,10 (5,19)	19,96 (4,55)	17,44 (4,27)
Læge+Psyk	34	41,65 (4,77)	18,21 (3,87)	16,62 (4,31)
Anden udd	40	41,58 (3,95)	18,93 (3,32)	17,50 (3,65)

SSA + plejer har signifikant lavere Compassion Satisfaction end læger + psykologer ($p=0,042$) og personer med anden uddannelse ($p=0,011$)

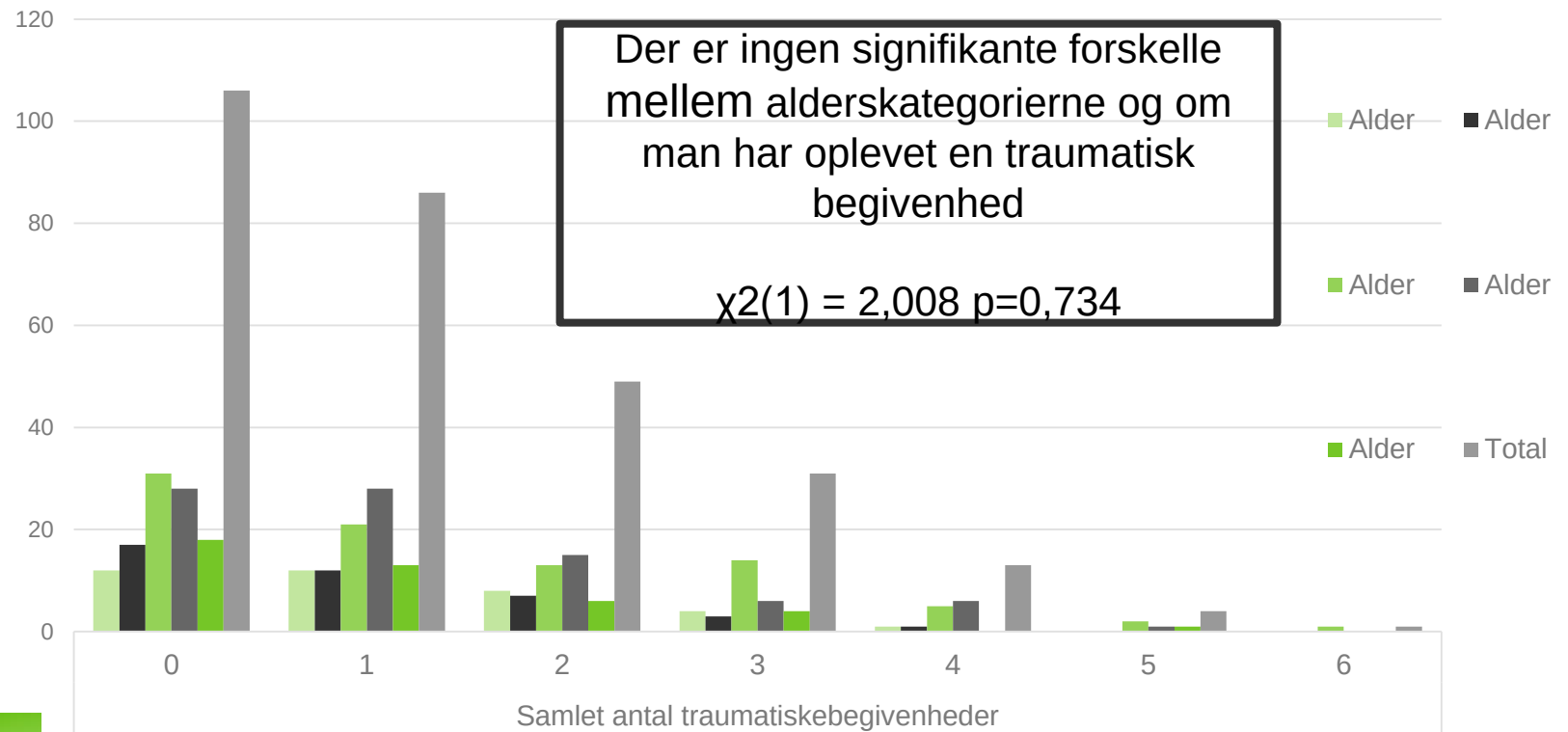
Resultater - ProQOL og køn, alder, vold og trusler

Variable	Compassion satisfaction	Burnout	Secondary Traumatic Stress
Køn	t(288) -1,024, p=0,337 - 95%CI (-4,08; 1,41)	t(288) 1,215, p=0,225 - 95%CI (-0,98; 4,15)	t(288) 0,343 p=0,288 - 95%CI (-2,13; 3,02)
Alder	F(4,285) = 0,338, p=0,853	F(4,285) = 0,484, p=0,747	F(4,285) = 0,218, p=0,928
Vold	$\chi^2(1) = 0,364$ p=0,833	$\chi^2(1) = 2,224$ p=0,329	$\chi^2(1) = 8,938$ p=0,011
Trusler	$\chi^2(1) = 2,256$ p=0,324	$\chi^2(1) = 4,614$ p=0,100	$\chi^2(1) = 8,171$ p=0,017

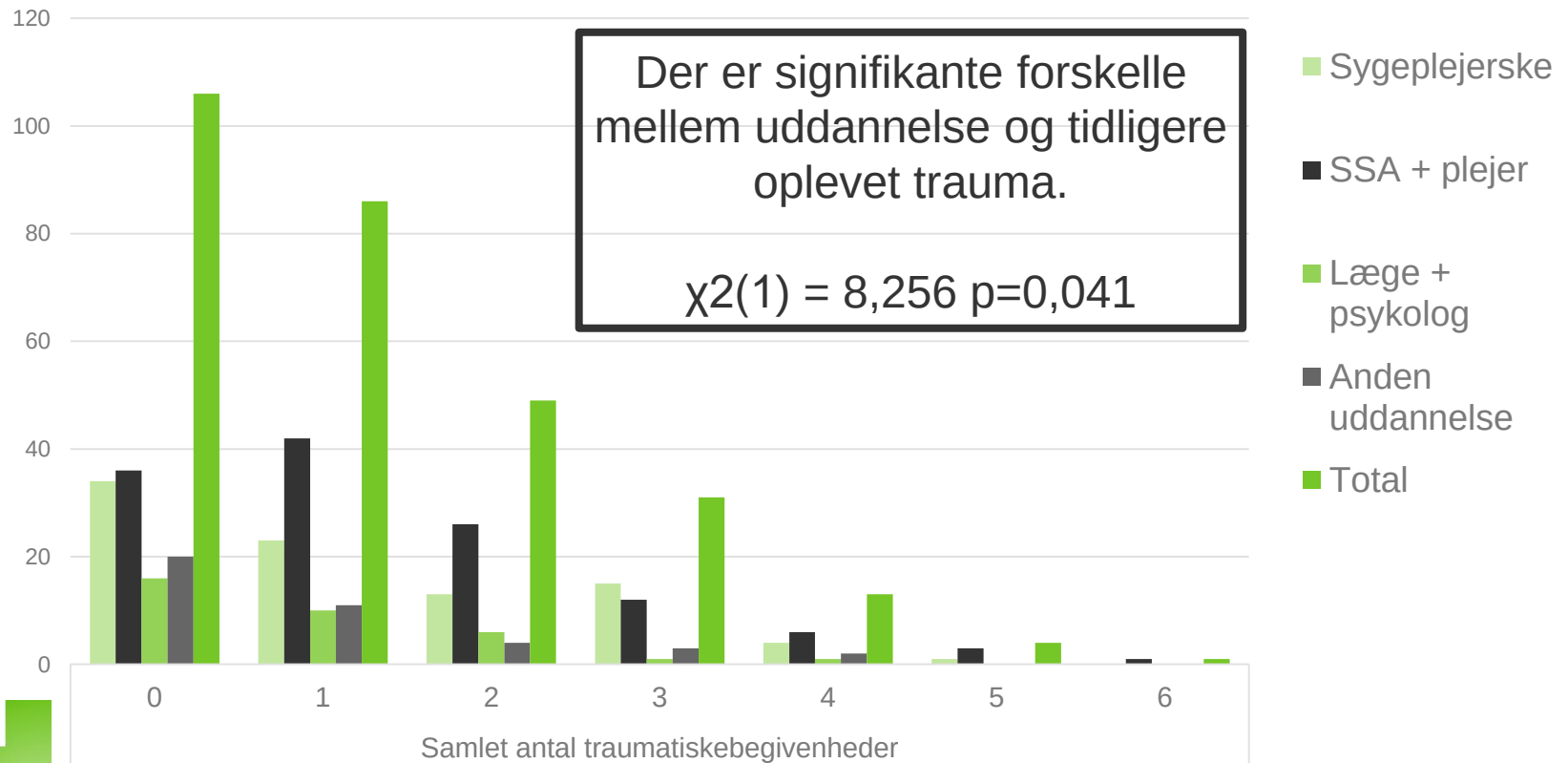
Samlet antal traumatiske begivenheder fordelt på køn

Samlet antal traumatiske begivenheder fordelt på alder

Samlet antal traumatiske begivenheder fordelt på uddannelse

Sammenhæng mellem tidligere traumatiske oplevelser og vold, trusler og køn

	Vold	Trusler	Køn
Trauma (ja/nej)	$\chi^2(1) = 9,338$ $p=0,002$	$\chi^2(1) = 15,708$ $p<0,001$	X
Trauma (ja/nej minus spg 2 på BTQ)	$\chi^2(1) = 7,371$ $p0,007$	$\chi^2(1) = 18,806$ $p<0,001$	X
Antal trauma	$\chi^2(1) = 5,526$ $p=0,019$	$\chi^2(1) = 20,988$ $p<0,001$	$\chi^2(1) = 1,636$ $p=0,201$

Opsummering i forhold til undersøgelsens formål

- Kortlægge om der er en sammenhæng mellem arbejdsglæde og dét at blive udsat for vold og/eller trusler om vold på arbejdet.
 - Der var en sammenhæng mellem at score højt på STS og vold + trusler om vold.
 - Ingen sammenhæng mellem de to andre sub-skaler.

Opsummering i forhold til undersøgelsens formål

- Kortlægge i hvilken grad personalet tidligere har oplevet traumatiske begivenheder, og om der er en sammenhæng mellem netop dette og dét at blive udsat for vold og/eller trusler om vold på arbejdet.
 - 63% af personalet har tidligere oplevet en traumatisk begivenhed
 - Der var en klar statistisk sammenhæng mellem at have oplevet en traumatisk begivenhed og dét at blive udsat for vold og trusler om vold

Hvorfor er denne undersøgelse relevant?

- Identifikationen af at der er en sammenhæng mellem, at personer, der tidligere i livet har oplevet traumatiske begivenheder, oftere oplever vold og trusler om vold, betyder at:
- Der må fokus på, at arbejdet med at begrænse vold og trusler om vold også bør handle om at styrke den enkeltes personlige handlekompetencer.

kontaktoplysninger

- Jacob Hvidhjelm, Sygeplejerske, Ph.d., Postdoc
- Region Hovedstadens Psykiatri, Enheden for Klinisk Psykiatrisk Sundheds- og Sygeplejeforskning, Psykiatrisk Center Sct. Hans
- Jacob.hvidhjelm@regionh.dk
- 38 64 20 89 / 60 87 00 76

Resultater – ProQOL og tidligere oplevet en traumatisk begivenhed

Variable	Compassion satisfaction	Burnout	Secondary Traumatic Stress
BTQ	$\chi^2(1) = 8,254$ $p=0,016$	$\chi^2(1) = 7,449$ $p=0,024$	$\chi^2(1) = 9,562$ $p=0,008$